

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060101

DOM
2020-10-15
Stockholm

Mål nr
M 2867-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2020-02-18 i mål nr M 4271-19, se bilaga A

PARTER

Klagande
GNBH

Motpart
Miljö- och byggnämnden i Strömstads kommun

SAKEN
Utdömmande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen fastställer mark- och miljödomstolens dom.

Dok.Id 1636116

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

GNBH har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva mark- och miljödomstolens dom.

Miljö- och byggnämnden i Strömstads kommun har motsatt sig att mark- och miljödomstolens dom ändras.

UTVECKLING AV TALAN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

GNBH har anfört i huvudsak följande:

Ventilationsmotorn i fastigheten har bytts ut. Hon har varit sjuk under perioden juli 2019 till mars 2020. Hon har inte delgetts föreläggandet. Fullmakten som **GNBH** har gett **IM** omfattar inte rätten att ta emot delgivning av ett föreläggande enligt 15 § andra stycket delgivningslagen (2010:1932).

Hon har i Mark- och miljööverdomstolen gett in bl.a. ett protokoll från funktionskontroller av ventilationssystem vid besiktning den 16 september 2020 av ett flerbostadshus på fastigheten A, en sammanfattning av arbeten utförda i lägenhet nummer 1001 på adressen B, ett e-postmeddelande från ett byggföretag angående arbeten på B, intyg från läkare samt fotografier av en lägenhet.

Miljö- och byggnämnden i Strömstads kommun har anfört i huvudsak följande:

Miljö- och byggnämndens beslut MBN § 73 avser fastigheten A, B. Den lägenhet som avses i beslutet har saknat ventilation vilket har varit en bidragande orsak till mikrobiell påväxt i lägenheten, bland annat kraftig mögelpåväxt i ett sovrum. Om inte luftväxlingen åtgärdas och uppfyller ställda krav föreligger en uppenbar och allvarlig risk för människors hälsa.

Beslutet har delgivits fastighetsägaren GNBH. Delgivningen utfördes den 11 april 2019 av Oslo tingrett via Namsfogden i Oslo, Asker och Baerum (Oslo politidistrikt). Till följd av att GNBH meddelat att hon inte mottagit beslutet delgavs beslutet på nytt i samband med ett personligt möte med fastighetsägarens ombud MI den 9 maj 2019. Vid mötet visade MI upp fullmakt från GNBH och han undertecknade ett delgivningskvitto. Miljö- och byggnämnden har valt att utgå från det senare datumet, det vill säga den 9 maj 2019, vid beräkningen av tiden för fullgörande av föreläggandet. Beslutet vann laga kraft den 31 maj 2019.

Miljö- och byggnämnden har inte tagit emot någon skrivelse av vilken det framgår att fastighetsägaren har begärt förlängd tidsfrist till följd av förhinder under perioden juli 2019 till mars 2020. Även om fastighetsägaren har haft förhinder har man som hyresvärd en långtgående skyldighet att förhindra olägenhet för sina hyresgäster. Beslutet har delgivits fastighetsägaren som har haft god tid på sig att vidta åtgärderna innan det löpande vitet trädde i kraft. Tidsfristen för när åtgärderna ska vara vidtagna har även till stor del föregått den tidsperiod som fastighetsägaren anger att hon har haft förhinder. Miljö- och byggnämnden har vid flera tillfällen utfört platsbesök i lägenheten. Det har vid dessa besök noterats att synliga mögelskador har avlägsnats eller övermålat, badrummen har försetts med värme samt att luftdon tillkommit. Tillfredsställande luftväxling i lägenheten har emellertid inte konstaterats och fastighetsägaren har trots nämndens upprepade kontakter inte inkommit med någon redovisning av luftomsättningen. Fastighetsägaren har inte uppfyllt föreläggandet, ändamålet med vitet har inte förlorat sin betydelse och det saknas skäl för jämkning av vitesbeloppet.

Miljö- och byggnämnden har gett in bl.a. e-postmeddelande och följebrev från Oslo tingrett angående delgivning av GNBH av beslut MBN § 73 samt delgivningskvitto undertecknat av MI med fullmakt från GNBH.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Av handlingarna i målet framgår att ett meddelande om miljö- och byggnämndens beslut MBN § 73 delgavs GNBH den 11 april 2019 enligt § 176 i den norska domstolsloven. Vidare framgår av ett e-postmeddelande från en tjänsteman vid Oslo tingrett att GNBH hämtade dokumenten från Oslo tingrett den 12 april 2019. Mark- och miljööverdomstolen finner inte skäl att ifrågasätta dessa uppgifter. Miljö- och byggnämndens beslut har alltså delgivits GNBH personligen. Beslutet har vunnit laga kraft och tiden för att fullfölja det som krävs enligt föreläggandets första punkt har löpt ut.

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i mark- och miljödomstolens bedömning att också övriga förutsättningar för utdömande av vitet är uppfyllda. Vad GNBH har anfört och de handlingar hon har åberopat i Mark- och miljööverdomstolen påverkar inte denna bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2020-11-05

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsråden Karin Wistrand och Ralf Järtelius, referent, samt hovrättsassessorn Erik Stålhammar.

Föredragande har varit Linnea Haglund.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2020-02-18
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr M 4271-19

PARTER

Klagande

Miljö- och byggnämnden i Strömstads kommun

Motpart

GNBH

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen förpliktar GNBH att till staten betala vite om 20 000 för perioden 31 juli - 29 augusti 2019.

BAKGRUND

Miljö- och byggnämnden i Strömstads kommun förelade i beslut den 21 mars 2019, § 73, GNBH att i flerbostadshuset på fastigheten A:

1. Åtgärda mögelskador i den lägenhet i vilken LY är för närvarande är hyresgäst samt ombesörja tillfredställande ventilation av lägenheten och fungerande uppvärmning av badrummet. För att ventilationen ska anses vara tillfredställande ska luftflödet inte understiga 0,5 rumsvolymer per timme och uteluftsflödet ska inte understiga 0,35 liter luft per sekund per kvadratmeter golvarea. Mögelskador och ventilation ska åtgärdas av sakkunnig med dokumenterad kompetens inom området. För att temperaturen i badrummet ska anses vara tillfredställande ska temperaturen inte understiga 18 °C mätt som operativ temperatur. Åtgärderna ska vara utförda senast 60 dagar efter beslutet vunnit laga kraft. Beslutet förenas med ett löpande vite om 20 000 kronor för varje 30 dagarsperiod som överträdelse kan konstateras, räknat från 60 dagar efter att beslutet vunnit laga kraft.

YRKANDEN M.M.

Miljö- och byggnämnden i Strömstads kommun har ansökt om att ett vite om 20 000 kronor döms ut för perioden den 31 juli - 29 augusti 2019 och som grund för yrkandet anfört i huvudsak följande.

Beslutet delgavs GNBH via ombud den 9 maj 2019 och vann laga kraft den 31 maj 2019. Av beslutet framgår att vitet, enligt punkt 1, avser varje 30-dagarsperiod som överträdelse kan konstateras, räknat från 60 dagar efter att beslutet vunnit laga kraft. Den period som utdömandet avser är för den första 30-dagarsperioden som överträdelse konstaterats, det vill säga från och med den 31 juli till den 29 augusti 2019.

Miljö- och byggnämnden kan konstatera att fastighetsägaren inte kunnat påvisa att lägenhet 1 har en tillfredsställande luftväxling i enlighet med punkt 1 i föreläggandet. Till följd av de stora brister som noterats i lägenheten föreligger en allvarlig risk för människors hälsa om inte luftväxling fungerar tillfredställande.

Fastighetsägaren har vidtagit vissa åtgärder, bland annat tagit bort mögelskadat material och monterat luftdon för självdrag i lägenheten. Någon provtagning eller annan dokumentation som bekräftar att det finns en fungerande och

tillfredställande luftväxling i lägenheten har emellertid inte översänts till nämnden trots upprepade påminnelser.

Ett e-postmeddelande översändes 25 september 2019 från Ventilationsgruppen, som är det företag som fastighetsägaren anlitat för ventilationsrelaterade frågor, med ett svar att fastigheten inte klarar kravet på luftomsättning utifrån rådande förhållanden. Den 3 oktober 2019 skriver miljö- och hälsoskyddsinspektör ett mejl till GNBHs ombud att en teoretisk beräkning gällande flödet bör utföras så att detta kan jämföras med Folkhälsomyndigheten allmänna råd om ventilation. Detta har meddelats ombud vid ett flertal tillfällen och senast vid ett personligt möte den 11 september.

GNBH har beretts tillfälle att yttra sig men har inte hörts av.

DOMSKÄL

I mål om utdömande av vite har mark- och miljödomstolen att pröva om det föreläggande som ligger till grund för ansökan har delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft, om det är lagligen grundat och om föreläggandet har överträtts. Om föreläggandet inte har följts ska domstolen pröva om adressaten har haft rättslig och faktisk möjlighet att följa föreläggandet. Domstolen ska dessutom pröva om ändamålet med vitet har förlorat sin betydelse och beakta om det finns särskilda skäl att jämka vitet.

Ett vitesföreläggande kan underkännas endast om det inte tillkommit i laga ordning eller om det innehåller något väsentligt eller uppenbart fel. Vitesföreläggandet är lagligen grundat och innehåller inte några sådana uppenbara oriktigheter. Även övriga förutsättningar för utdömande av vite föreligger. Av utredningen i målet framgår att GNBH delvis följt föreläggandet. Det innebär emellertid inte att ändamålet med vitet förlorat sin betydelse. Det har inte framkommit någon giltig ursäkt för underlåtenheten att följa föreläggandet eller skäl för jämkning. Miljö- och byggnämndens ansökan ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-02)

Överklagande senast den 10 mars 2020

Vibeke Sylten

Domstolens avgörande har beslutats av chefsrådmannen Vibeke Sylten, ordförande.

Föredragande har varit beredningsjuristen Eva Högmark.